

Er referens
Christer Ängehov
Sabina Hedlund

Enheten för inriktning av skydd mot olyckor (RO- Räddningstjänsten Mälardalen IS)
Magnus Olofsson
010-240 5382
Magnus.Olofsson@msb.se

Bedömning och beslut avseende Räddningstjänsten Mälardalens arbete i Arboga kommun enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

Beslut

Utifrån uppdraget som tillsynsmyndighet avseende kommunens skyldigheter enligt lag 2003:778 om skydd mot olyckor (LSO) bedömer MSB att:

- MSB förelägger RTMD att i sin tillsyn enligt LSO 5 kap 1§ avseende den enskildes skyldigheter enligt 2 kap. 2§ LSO vidta de tillsynsåtgärder som är nödvändiga för att de 14 aktuella fastigheterna i Arboga tätort får ett befintligt brandskydd i skälig omfattning. Åtgärderna ska vara genomförda senast 30 juni 2023.
- MSB förelägger RTMD att säkerställa att räddningstjänsten har förmågan till 10 minuters insatstid med höjdfordon i Arboga tätort. Åtgärden ska vara genomförd senast 1 november 2023.
- MSB bedömer RTMD att i sin organisering av räddningstjänsten enligt LSO 1 kap 3 § säkerställt den bemanning som beslutats i handlingsprogrammet¹ för Arboga tätort. MSB avser att avsluta tillsynen i denna del.

---

¹ Räddningstjänsten Mälardalen, Handlingsprogram 2022, Dnr: 2021/892-RTMD-132

Bakgrund

Räddningstjänsten Mälardalen har i en skrivelse daterad 19 juli 2021 informerat bland annat MSB om bemanningsproblem vid flera av förbundets deltidstationer men främst Arboga och Kungsör. Bemanningsproblemen kan få konsekvenser i form av att avsteg från krav på numerär enligt beslutat handlingsprogram för räddningstjänst 2021 kan göras. I kompletterande telefonkontakt den 26 juli mellan MSB och RTMD framkom dessutom att insatstiden med höjdfordon i Arboga ökat då förmågan koncentrerats till stationen i Köping. Dåvarande tillsynsmyndighet Länsstyrelsen i Västmanland bedömde i förhandsbesked daterat 2019-04-26 att det inte fanns några problem att avyttra fordonet så länge den beskrivna riskanalysen var korrekt. En genomgång av brandskyddet i de totalt 14 fastigheter i Arboga tätort där räddningstjänstens höjdfordon utgör alternativ utrymningsväg visade olika brister i brandskyddet.

MSB uttrycker i yttrande till RTMD daterat 2021-09-07 att RTMD med avyttringen av höjdfordon i Arboga inte längre klarar den stipulerade insatstiden om 10 minuter att genomföra livräddning med höjdfordon i Arboga tätort. Av den utredning som genomförts av dåvarande Räddningstjänsten Västra Mälardalen framgår heller inget om att det i de aktuella byggnaderna vidtagits några brandskyddslösningar som kan sägas kompensera den förlängda insatstiden. MSB fann att den aktuella utredningen var ofullständig och i brist på genomförda åtgärder saknas tillfredsställande skydds nivå i de aktuella byggnaderna. Avseende höjdfordon i Arboga anser MSB att RTMD skyndsamt måste agera för att uppnå en acceptabel skyddslösning, antingen genom att placera ett höjdfordon vid Arboga brandstation och utbilda dess personal, eller säkerställa att brandskyddstekniska lösningar kommer till stånd i samtliga fastigheter där kommunens höjdfordon är en del av skyddslösningen.

MSB önskar att RTMD översiktligt redovisar sin förmåga att bedriva räddningstjänst i Arboga tätort, inklusive tillgång till höjdfordon alternativt andra kompensande åtgärder (LSO 1 kap 3 §) kompletterar med för ärendet relevanta uppgifter samt lämnar upplysning om eventuella felaktigheter i MSB:s iakttagelser enligt nedan. MSB önskar återkoppling senast 1 oktober 2021.

RTMD svarade den 7 oktober 2021 att de varit i kontakt med de två fastighetsägare som berörs för att informera om de brister i brandskyddet som föreligger. Fastighetsägarna har påbörjat arbete med att åtgärda bristerna och att RTMD utifrån vad MSB svarar avser att förelägga fastighetsägarna om åtgärder.

Vidare skriver RTMD att insatstiden från Köping uppgår till 15 min för 13 av fastigheterna och till 14,5 min till ett åttavåningshus. För att kompensera den förlängda insatstiden på fem minuter avser RTMD genomföra följande åtgärder:

- Installation av larm med vidarekoppling till larmcentral i utrymningsvägar och lägenheter
- Automatisk öppning av brandgasventilation i trapphus i händelse av detektering av rök

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

- Överenskommelse med fastighetsägare avseende kontroll och underhåll av brandteknisk utrustning.

Den 31 augusti 2022 genomförde MSB ett tillsynsbesök hos RTMD. I samband med besöket uppgav RTMD att man rekryterat personal till stationen i Arboga som man för närvarande håller på att utbilda. Dessutom har man upprätthållit bemanningen med hjälp av pensionerad personal. RTMD bedömer att man för tillfället upprätthåller beslutad förmåga i Arboga men att det återstår en del arbete innan bemanningssituationen är stabil.

MSB framför vid besöket att riskbilden i Arboga kräver god förmåga till snabba och effektiva räddningsinsatser och att skyddet ej kan anses tillfredsställande eller likvärdigt om den beslutade bemanningen inte kan upprätthållas. Avseende brandskyddet och utrymning i de 14 aktuella flerbostadshusen menar MSB att flera av de aktuella fastigheterna inte uppfyller nivån för ett skäligt brandskydd och att RTMD inte uppfyller åtagandet i enlighet med beviljat bygglov för de aktuella fastigheterna. RTMD och MSB är överens om dessa bedömningar.

MSB bedömde att det var nödvändigt att RTMD:

- Skyndsamt vidtar nödvändiga tillsynsåtgärder för att de aktuella fastigheterna i Arboga tätort har ett befintligt brandskydd i skälig omfattning.
- Säkerställer utrymningssäkerhet i de aktuella fastigheterna genom att:
  - Återställa förmågan till livräddning på hög höjd alternativt....
  - Nytt bygglov med ändrade förutsättningar avseende byggnadstekniskt brandskydd och förmåga till räddningsinsats

RTMD har i skrivelse daterad 2022-09-28 svarat MSB att ett intensivt arbete har pågått sedan 2021 för att rekrytera deltidbrandmän till alla RTMD:s deltidstationer vilket har givit ett gott resultat. Detta gör att situationen inte längre är akut i Arboga och bedömningen är att rökdykarförmågan under hösten 2022 kan upprätthållas. RTMD kommer fortsatt arbeta för att säkerställa bemanning och kompetens i Arboga med 1+4 deltid. Vidare kommer de att säkerställa att Köping heltid, släckbil och höjdfordon alltid larmas till Arboga vid byggnadsbränder. Avseende brandskyddet i de aktuella fastigheterna kommer en brandkonsult under november att inkomma med förslag på åtgärder, kostnadsbild samt bedömd åtgärdsstid. Dialog med Arboga kommun och berörda fastighetsägare är också påbörjad. Räddningstjänsten kommer vidare fortsätta att driva tillsynsärendet mot fastighetsägarna för att tillse skäligt brandskydd utifrån LSO 2:2. Detta sker parallellt som åtgärder för att kompensera insatstiden utreds.

I kompletterande svar från RTMD till MSB den 8 december 2022 framgår att RTMD genomfört och planerar att genomföra följande åtgärder för att säkerställa förmågan i Arboga tätort:

- Rekryterat personal.
- Utbildat rökdykare och arbetsledare.
- Planerar ändra beredskapen från 4-skift till 3-skift

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Vidare har bifogats konsultrapporterna för de 14 fastigheterna i Arboga. Utifrån förslagen i konsultrapporterna avser RTMD föreslå en lösning som innehåller automatiskt brandlarm i kombination med brandgasfläkt. RTMD avser att genomföra tillsyn för att säkerställa att samtliga flerbostadshus uppfyller kraven på skäligt brandskydd och räddningsväg, uppställningsplats och åtkomlighet för räddningstjänstens stegutrustning vid de fastigheter det saknas.

RTMD skriver att fastighetsägaren kommer stå för de åtgärder som krävs för att uppfylla skäligt brandskydd enligt LSO. Då räddningstjänsten har godkänts som alternativ utrymningsväg i bygglovet för respektive fastighet kan kostnaden för de kompensatoriska åtgärderna inte belastas fastighetsägarna. Vem som ska bära kostnaden behöver beslutas i samförstånd mellan kommun och förbund.

Kommunens tillsyn avseende den enskildes skyldigheter

Kommunens tillsyn² syftar till att kontrollera att den enskilde lever upp till kraven i lagstiftningen. För att genomföra tillsyn har kommunen rätt att få tillträde till byggnader och anläggningar, att få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. Vidare har kommunen rätt att meddela de förelägganden om åtgärder och förbud som behövs för att lagen ska efterlevas³. Den kommunala tillsyn som avser den enskildes brandskydd⁴ avser att kontrollera att en byggnad eller anläggning har ett brandskydd i skälig omfattning samt att dess ägare eller nyttjanderättshavare i skälig omfattning håller utrustning för släckning av brand samt utrustning för livräddning i syfte att rädda den eller de som befinner sig i byggnaden eller på anläggningen. För att säkerställa effektiviteten av tillsynen är det viktigt att konstaterade brister åtgärdas. Därför ska den som tagit beslut om en tvingande åtgärd följa upp sina beslut genom att säkerställa att krävda åtgärder genomförs.

De åtgärder och aktiviteter som utgör brandskyddet brukar normalt delas in i byggnadstekniskt brandskydd⁵ och organisatoriskt brandskydd⁶. Avseende det organisatoriska brandskyddet konkretiseras och förtydligas det i allmänna råd⁷. Vad gäller det byggnadstekniska brandskyddet är det Boverkets byggregler (BBR), eller motsvarande äldre byggregler som utgör grund för vilket brandskydd som krävs i en byggnad eller

² 5 kap. 1§ lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

³ 5 kap. 2§ lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

⁴ 2 kap. 2§ lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

⁵ Med byggnadstekniskt brandskydd avses sådana åtgärder i byggnadens utformning som syftar till att skydda mot och vid brand. Exempel är brandcellsindelning, automatiska släcksystem, brandlarm, utrymningslarm, brandvarnare, utrymningsskyltar och utrymningsvägar.

⁶ Med organisatoriskt brandskydd avses alla de övriga brandskyddsåtgärder som verksamheten har utöver det byggnadstekniska brandskyddet i byggnaden eller anläggningen. Ofta är det organisatoriska brandskyddet knutet till de personer som vistas mer än tillfälligt i byggnaden eller anläggningen och deras agerande. Det kan till exempel röra sig om personal som har till uppgift att verka förebyggande mot bränder och som i händelse av brand ska genomföra en första släckinsats eller se till att byggnaden eller anläggningen utryms. Även kontroll och underhåll av det byggnadstekniska brandskyddet är en del i det organisatoriska brandskyddet. Exempel är utbildning, övning, rutiner, regelbundna kontroller/underhåll och tillhörande dokumentation.

⁷ SRVFS 2004:3.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

anläggning. Huvudregeln är att det brandskydd som enligt byggregelverket krävdes för en byggnad eller en anläggning i samband med att den uppfördes ska anses vara ett godtagbart brandskydd. För att det ska finnas en förutsägbarhet för den enskilde fastighetsägaren eller nyttjanderättshavaren ska tillsynsmyndigheten inte kunna ställa krav på att brandskyddet ska behöva ändras. Huvudregeln gäller under förutsättning att byggnadens användning inte väsentligt ändrats och att det brandskydd som fanns vid byggnadens uppförande upprätthålls. Det kan dock i vissa fall finnas särskilda omständigheter som motiverar att ställa högre krav på brandskyddet än de som gällde när byggnaden uppfördes.

Under lång tid har en stor mängd byggnader uppförts utifrån förutsättningen att den lokala räddningstjänsten kan genomföra erforderlig utrymning vid en insats. I byggregelverket⁸ anges förenklat att varje lokal ska ha tillgång till två av varandra oberoende utrymningsvägar, och minst en på varje våningsplan. Syftet med detta är att om en utrymningsväg blir blockerad av brand ska man kunna ta sig ut den andra vägen. För bostäder och mindre kontor tillåts en speciallösning där fönster eller balkong får vara en av utrymningsvägarna, under förutsättning att den lokala räddningstjänsten normalt kan komma till platsen inom godtagbar tid, har tillgång till rätt utrustning och har i övrigt rätt kapacitet för att bistå vid utrymningen på ett säkert och effektivt sätt. För fastigheter upp till 23 meter ovan mark får räddningstjänstens höjdfordon användas för utrymning.

När det sker en ändring i en byggnads brandskydd är ändringen normalt anmälningspliktig⁹. Grundregeln är att kraven på brandskydd i byggregelverket ska uppfyllas vid de flesta ändringar som berör brandskydd. Men precis som vid uppförande av nya byggnader är det här möjligt att använda andra lösningar än de som finns beskrivna i byggregelverket.

Kommunens förmåga att genomföra räddningsinsats avseende Arboga tätort inklusive tillgång till höjdfordon

Enligt portalgrafen i LSO ska kommunen, med hänsyn till de lokala förhållandena, bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor¹⁰. Målet avser att minska detaljregleringen ge förutsättningar att utifrån de lokala förutsättningarna möjliggöra lokala anpassningar av skyddet i kommunen. Skyddet ska dock fortfarande vara tillfredsställande utifrån de befintliga riskerna. Det ger exempelvis möjligheter att kompensera viss del av förmåga till räddningsinsats med förebyggande åtgärder eller förstärkt förmåga hos den enskilde. Det kan också ses som en möjlighet till anpassning av verksamheten när betydande risker försvinner eller att anpassa personalens utbildning efter de lokala riskerna. Reformen ska således inte ses som en möjlighet för kommunen att välja en ambitionsnivå som inte når upp till den tillfredsställande nivån. En delmängd av portalgrafens är det nationella målet om

⁸ Plan- och bygglagen (PBL) 2010:900) med tillhörande författningar

⁹ 6 kap. 5 § sjätte punkten plan- och byggförordningen (2011:338)

¹⁰ 1 kap. 1 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

kommunens räddningstjänst¹¹ som innebär att kommunen ska organisera och planera sin räddningstjänst på ett sådant sätt att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt. Snabbhet har stor betydelse för en effektiv räddningstjänst och ska därför betonas särskilt.

I övrigt finns i LSO inte någon detaljreglering avseende räddningstjänstens förmåga eller insatstider. Däremot framgår av lagstiftningen att den personal som för kommunens räkning ska genomföra räddningsinsatser genom utbildning och erfarenhet har den kompetens som behövs för uppgiften¹².

I Boverkets byggregler¹³ framgår att utrymning genom fönster med hjälp av räddningstjänsten får ske om räddningstjänsten har tillräckligt snabb insatstid och tillräcklig förmåga. För att utrymningen ska kunna ske på ett betryggande sätt krävs att räddningstjänsten har tillräcklig kapacitet, rätt utrustning och kan vara på plats tillräckligt snabbt. Tillräckligt snabb insatstid är normalt inom 10 minuter, men för bostäder i högst tre våningar kan 20 minuter accepteras. I de fall räddningstjänsten inte kan förväntas ingripa inom normal insatstid och inte kan bistå vid utrymning på avsett sätt kan kommunen i nybyggnadsprocessen ställa krav på ytterligare brandskyddsåtgärder än de som normalt ställs i samband med att byggnaden uppförs.¹⁴

Kopplat till tidigare räddningstjänstlagstiftningar finns ett numera upphävt Allmänt råd¹⁵ med rekommendationer om lämpliga insatstider för olika bebyggelsetyper. Det är också utifrån dessa rekommendationer byggreglernas krav på tillräckligt snabb insatstid är hämtade. I grupp 1 där Arboga tätort ingår med bland annat bostadsbebyggelse med 4 våningar eller högre ska en insatstid under tio minuter eftersträvas.

MSB:s analys och motivering till beslut

Kommunens tillsyn avseende den enskildes skyldigheter

Det har inkommit underlag till MSB ”Utvärdering av fastigheter i Arboga kommun” och ”brandtekniskt utlåtande från konsulten Brandprojektering”. Av dessa underlag framgår att det gjorts genomgångar av brandskyddet i samtliga de 14 fastigheter i Arboga tätort där räddningstjänstens höjdfordon utgör alternativ utrymningsväg. Det framgår vidare att det i varierande omfattning finns brister i det befintliga brandskyddet i dessa fastigheter. RTMD har svarat att de genom tillsyn av den enskildes skyldigheter ska säkerställa ett skäligt brandskydd.

MSB finner att det under lång tid varit känt att det varit brister i brandskyddet vid de aktuella fastigheterna. MSB bedömer således att det finns ett skyndsamt behov av att

---

¹¹ 1 kap. 3§ lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

¹² 3 kap. 14§ lagen (2003:778) om skydd mot olyckor

¹³ BBR 5:13

¹⁴ Avsnitt 5:1, BFS 2011:6, BBR 18

¹⁵ SRVFS 1995:3

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

RTMD genomför tillsyn av de aktuella fastigheterna och ställer krav på åtgärd i de fall där det är skäligt.

Avseende brandskyddsåtgärder för att kompensera den förlängda insatstiden för höghöjdsfordon i Arboga tätort gör MSB följande bedömning. Det brandskydd som enligt byggregelverket krävdes för en byggnad eller en anläggning i samband med att den uppfördes ska anses vara ett godtagbart brandskydd. För det fall fastighetsägaren vill göra en ändring i en byggnads befintliga brandskydd ska ändringarna anmälas till kommunens byggnadsnämnd som har att ta ställning till om ändringarna är förenliga med kraven på brandskyddet i olika fastigheter¹⁶. En försvårande omständighet i det aktuella ärendet är att de 14 aktuella fastigheterna uppförts utifrån förutsättningen att räddningstjänsten med en insatstid inom tio minuter kan utgöra alternativ utrymningsväg för det fall den ordinarie utrymningsvägen via fastighetens trapphus ej är möjlig att använda som utrymningsväg. I det aktuella fallet har kommunen således förbundet sig ett långtgående åtagande mot fastighetsägarna i de aktuella fastigheterna.

MSB:s uppfattning är att om de grundläggande förutsättningarna för en fastighets brandskydd förändrats och föreslås på det sätt som skett i det aktuella fallet måste det genomföras i dialog med de aktuella fastighetsägarna och hanteras i enlighet med bestämmelserna i plan- och bygglagen (2010:900) och tillhörande författningar. MSB:s bedömning är att RTMD påbörjat en process som synes uppfylla processen för en förändring av fastigheternas brandskydd. Under förutsättning att nödvändiga beslut fattas och föreslagna åtgärder verkställs faller också kravet på att kommunen ska hålla höjdfordon för insats inom tio minuter. MSB finner dock att det är nödvändigt för att de boende ska ha ett tillfredsställande skydd att de föreslagna åtgärderna beslutas och verkställs i närtid. Om så inte sker måste förmågan till höjdfordon för insats inom tio minuter återställas.

Kommunens förmåga att genomföra räddningsinsats avseende Arboga tätort inklusive tillgång till höjdfordon

I Arboga tätort finns bland annat äldre trähusbebyggelse som klassas som riksintresse för kulturmiljövård, bostadsbebyggelse med fyra våningar eller högre och industri som omfattas av regelverket för farlig verksamhet¹⁷ I nära anslutning till tätorten möts också Europavägarna E18 och E20. Arboga tätort tillhörde också bebyggelse typ 1 med en rekommenderad insatstid under 10 minuter som beskrivs i det numera upphävda allmänna rådet¹⁸.

MSB har i tidigare yttrande daterat 2021-09-07 konstaterat att kommunen inte kunnat upprätthålla beslutade bemanningsnivåer i Arboga tätort och att det kan befaras att kravet på likvärdigt skydd inte uppfylls. Vid en jämförelse med andra tätorter av samma storlek framstår även förmågan att bedriva räddningsinsats i Arboga tätort med den beslutade bemanningen som låg. Vid en jämförelse har alla jämförbara orter utom en bemanning om

¹⁶ 6 kap. 5 § sjätte punkten plan- och byggförordningen (2011:338)

¹⁷ 2 kap. 4§ lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

¹⁸ SRVFS 1995:3

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

1+4 eller mer. Cirka hälften av dessa orter har en heltidsorganisation vilket normalt innebär att de har snabbare insatstider än de orter som enbart har en deltidsorganisation. Vidare innebär en heltidsorganisation normalt att det finns betydligt bättre förutsättningar att höja kompetensen hos personalen då heltidsanställda har väsentligt mer tid att öva och förkovra sig i yrket.

MSB bedömer att kring Arboga tätort finns en omfattande riskbild som kräver en god förmåga att genomföra snabba och effektiva räddningsinsatser. Även om de allmänna råden är upphävda sedan lång tid menar MSB att dessa rekommendationer fortfarande kan tjäna som norm för hur beredskapen på olika typer av orter kan organiseras. MSB bedömer att den bemanning för Arboga tätort som beslutats i förbundets handlingsprogram är rimlig och att skyddet inte kan anses vara tillfredsställande om den beslutade bemanningen inte upprätthålls. MSB finner att RTMD genom olika åtgärder återställt att den bemanning som beslutats i kommunens handlingsprogram. Vidare bedömer MSB att RTMD organiserat och planerat verksamheten för att säkerställa att personalen ska ha erforderlig kompetens för att kunna genomföra räddningsinsatserna på ett effektivt sätt. Det är dock av stor vikt att detta arbete fortgår för att över tid säkra en stabil bemanning med personal som har erforderlig kompetens.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Beslutad 2023-01-20 av Anders Edstam

Detta dokument är digitalt beslutat och därför saknas namnunderskrift

Hur du överklagar

Vill du överklaga detta beslut ska du uppge följande i överklagandet:

- Vilket beslut som överklagas (ärendenummer och beslutsdatum).
- Hur du vill att beslutet ska ändras och varför. Redogör även för andra uppgifter som du anser kan ha betydelse i ärendet.
- Namn, person- eller organisationsnummer, adress, e-postadress och telefonnummer.

Överklagandet lämnas eller skickas till:

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap 651 81 Karlstad

Du kan också skicka överklagandet via e-post till: registrator@msb.se

Överklagandet ska ha kommit in till MSB **inom tre veckor** från den dag du fick beslutet.

När överklagandet har kommit in, tar MSB ställning till om överklagandet har kommit in i rätt tid och om beslutet bör ändras. Om överklagandet kommit in i rätt tid, överlämnas överklagandet till Förvaltningsrätten i Karlstad.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984